

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Янковий О.Г.

_____ (підпис)
“ _____ ” _____ 2017 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)

на тему: «Резерви та шляхи зростання прибутку
промислового підприємства (на прикладі
ТОВ «Телекарт-прилад»)»

Виконавець:
студент ЦЗФН

Павлішена Ю.В.

Науковий керівник:
к.е.н., доцент

Єгунов Ю.А.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ РЕЗЕРВІВ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	5
1.1. Економічна природа, і види прибутку.....	5
1.2. Формування і використання прибутку на промисловому підприємстві.....	12
1.3. Методичні основи планування прибутку на підприємстві.....	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПРИБУТКУ В ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»	32
2.1. Характеристика ТОВ «Телекарт-прилад» і аналіз результатів його господарської діяльності	32
2.2. Формування прибутку в ТОВ «Телекарт-прилад».....	48
2.3. Факторний аналіз динаміки прибутку від реалізації продукції В ТОВ «Телекарт-прилад»	53
РОЗДІЛ 3. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ В ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»	66
ВИСНОВКИ	77
Список використаних джерел	80

ВСТУП

В умовах ринкової економіки основним показником, що характеризує досягнення основної мети виробничо-господарської діяльності підприємства, є фінансовий результат .

Фінансові результати діяльності підприємства характеризуються цілою низкою показників, серед яких найважливішим є прибуток. Даний показник відображає перевищення кінцевого результату від реалізації продукції та інших видів діяльності над всіма витратами підприємства. Отримання прибутку відповідно до господарського законодавства України є основною суб'єктивною метою діяльності підприємства.

Головне призначення прибутку як економічного показника – відображати результативність діяльності підприємства. Це обумовлено тим, що у величині прибутку повинне знаходити відповідність індивідуальних витрат підприємства, пов'язаних з виробництвом і реалізацією продукції і виступаючих у формі собівартості, суспільно-необхідним витратам, непрямим виразом яких є ціна.

Прибуток є основним джерелом фінансування заходів щодо технічного і соціального розвитку підприємства, найважливішим джерелом матеріального заохочення трудового колективу, окремих його працівників, джерелом виплати дивідендів по акціях. За рахунок відрахувань від прибутку формується значна частина місцевих і державного бюджетів.

Збільшення прибутку в умовах стабільних оптових цін свідчить про зниження індивідуальних витрат підприємства на виробництво і реалізацію продукції. Оцінка результатів виробничо-господарської діяльності підприємства по сумі отриманого прибутку була б більш точної і об'єктивної за умови повної відповідності цін на споживані матеріальні ресурси, основні фундації, що використовуються, готову продукцію реальної вартості товарів. Отже, подальше посилення ролі прибутку як основного показника

результативності тісно пов'язано з вдосконаленням системи ціноутворення.

Дана кваліфікаційна робота присвячена проблемі аналізу резервів збільшення операційного прибутку у ТОВ «Телекарт-прилад» і розробки комплексу організаційно-технічних заходів щодо їх мобілізації. Мета дипломної роботи визначила її зміст.

В першому розділі роботи розглянуті теоретичні аспекти аналізу резервів зростання прибутку на промисловому підприємстві. Досліджена економічна природа прибутку як найважливішого показника результативності виробничо-господарської діяльності підприємства, розглянутий порядок її формування і напряму використання. Особливу увагу в даному розділі надане розгляду чинників і резервів зростання прибутку на промисловому підприємстві.

Аналізу динаміки і складу прибутку ТОВ «Телекарт-прилад», а також внутрішньовиробничих резервів його у ТОВ «Телекарт-прилад» присвячений другий розділ кваліфікаційної роботи. В рамках даного аналізу здійснена оцінка результатів виробничо-господарської діяльності підприємства, досліджений склад прибутку і механізм його формування в 2012-2016 роках. На основі методів факторного аналізу досліджено вплив найважливіших факторних показників на динаміку прибутку від реалізації продукції з 2012 по 2016 рік.

В третьому розділі роботи викладені розроблені автором рекомендації щодо збільшення операційного прибутку в ТОВ «Телекарт-прилад», представлені техніко-економічні розрахунки з обґрунтування ефективності їх впровадження.

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумки дослідженню, зупинимося на найважливіших моментах і висновках, що дозволяють повною мірою оцінити внутрішньовиробничі резерви зростання прибутку на одеському підприємстві ТОВ «Телекарт-прилад».

1. Основним напрямком діяльності ТОВ «Телекарт-прилад» є розробка і серійне виробництво телекомунікаційного устаткування і систем, приладів і автоматизованих систем урахування електроенергії, систем електронних платежів з використанням smart-карт і товарів народного споживання. Підприємство успішно працює на ринку пластикових карт з 1995 р. За цей час випущено більше 70 млн. карт, замовниками електронних телефонних карт стали національні оператори країн СНГ, більше 20 регіональних операторів електрозв'язку Росії, багато крупних приватних операторів. Підприємство бере участь в проектах «єдина телефонна карта» в Україні, Росії, Узбекистані. Продуктивність комплексу для лиття пластикових основ електронних карт smart-експрес 20 мільйонів штук у рік.

2. Проведений в роботі аналіз виявив наявність певних етапів (фаз) в динаміці показників господарської діяльності ТОВ «Телекарт-прилад» протягом аналізованого періоду. У першій період, що охоплює 2012-2013 рр., відмічається негативна динаміка обсягу реалізації і всіх показників виробничої діяльності підприємства. Другий період (2013-2015 рр.) характеризується поступовим збільшенням обсягу виробництва и покращенням показників продуктивності праці, фондівдачі та рентабельності реалізованої продукції. Третій період починається з 2016 року і відмічається різким (більш ніж у два рази) підвищенням обсягу реалізованої продукції, продуктивності праці, фондівдачі, але зниженням рентабельності реалізованої продукції й прибутку від даного виду операційної діяльності підприємства.

3. Основною складовою операційного прибутку будь-якого підприємства є прибуток від реалізації товарної продукції. Величина останнього визначається шляхом зменшення обсягу реалізованої продукції (без ПДВ і акцизного збору)

на величину її собівартості.

З 2012 до 2016 рік діяльність ТОВ «Телекарт-прилад» з реалізації продукції забезпечувала позитивний фінансовий результат. Проте динаміка даного показника неоднозначна. Так, в 2013 році на підприємстві спостерігається більш ніж семиразове зменшення прибутку від реалізації продукції: з 11 млн. 524 тис. грн. до 3 млн. 710 тис. грн.

Починаючи з 2014 року в ТОВ «Телекарт-прилад» склалася позитивна тенденція в динаміці аналізованого показника. Так, у даному році порівняно з 2013 роком його рівень зріс в на 970 тис. грн., або на 60 %, у 2015 році – в 3,4 разів, склавши 5 млн. 409 тис. грн.

У звітному 2016 році підприємство приступило до виконання замовлення міністерства оборони. В результаті чого, незважаючи на суттєве збільшення обсягів реалізованої продукції, прибуток від даного виду операційної діяльності підприємства зменшився на 16,99 тис. грн., або на 31,41 %.

В цілому ж протягом аналізованого періоду (з 2012 р. по 2016 р.) в результаті зазначеної вище різноспрямованої динаміки прибутку від реалізації продукції його рівень зменшився на 7 млн. 814 тис. грн., або на 67,81 %.

4. Протягом аналізованого періоду фінансовий результат від іншої операційної діяльності підприємства покращився на 1 млн. 482 тис. грн., досягнув у звітному 2016 році позитивну величину у розмірі 411 тис. грн.

Проведений аналіз свідчить про суттєве поліпшення фінансового результату від неопераційної діяльності підприємства.

Слід констатувати різноспрямовану динаміку фінансового результату від господарської діяльності підприємства: зниження у 2013 і 2014 роках та зростання у 2015 і 2016 роках. В цілому ж з 2012 р. по 2016 рік прибуток від господарської діяльності підприємства зменшився на 2 млн. 147 тис. грн., або на 31,70 %.

5. Формування прибутку підприємства відбувається під впливом безлічі різноманітних чинників. Дослідження їх впливу на динаміку балансового прибутку підприємства і складових її елементів в процесі факторного аналізу

дозволяє виявити основні резерви зростання прибутку і визначити ефективні напрями їх реалізації. Для аналізу динаміки прибутку від реалізації продукції в ТОВ «Телекарт-прилад» скористаємося розробленими В.І. Осиповим індексними мультиплікативними моделями прибутку, складеними з агрегованих і дезагрегованих чинників. Для кількісної оцінки впливу окремих показників чинників ми скористалися методом ізольованих чинників.

Підводячи підсумки факторного аналізу, слід зазначити, що основні резерви зростання прибутку у ТОВ «Телекарт-прилад» пов'язані з підвищенням рентабельності реалізованої продукції, а також зі скороченням залишків нереалізованої продукції. Слід звернути увагу, що величина останніх у звітному 2016 році склала 2,0 % від обсягу товарної продукції.

б. Проведені в роботі дослідження виявили наявність суттєвих резервів підвищення прибутку від операційної діяльності ТОВ «Телекарт-прилад». Для їх мобілізації нами розроблений комплекс заходів щодо оновлення обладнання іспитової лабораторії, впровадження машини швейцарської фірми ESSEMTEC для пайки друкованих плат, оптимізації розміру виробничих запасів.

Практична реалізація розроблених заходів забезпечить збільшення операційного прибутку ТОВ «Телекарт-прилад» понад 1 млн. грн. Додаткові капітальні вкладення у розміру 793 тис. грн. окупляться за термін, що значно нижче за нормативного строку окупності. Сума річного економічного ефекту складе 882,8 тис. грн.

Список використаних джерел

1. Національні стандарти бухгалтерського обліку: нормативна база. – Х.: Фактор, 2000. – 208 с.
2. Методические рекомендации по формированию себестоимости продукции (работ, услуг), утвержденные приказом Госкомитета промышленной политики Украины от 09.07.2007 г. № 373. - 112 с.
3. Абрютин М.С., Грачев А.В. «Анализ финансово-экономической деятельности предприятия». Учебно-практическое пособие. - М.: издательство «Дело и сервис», 2001. – 256 с.
4. Акофф Р. Л. Планирование будущего корпорации: Пер. с англ. / Р.Л. Акофф. – М.: Сирин, 2002 – 256 с.
5. Ахмадалиев Т.М. Управление конкурентоспособностью промышленной продукции. - Спб., 1994. – 163 с.
6. Баканов М.И., Шеремет А.Д. «Теория экономического анализа». Учебное пособие. - М.: «Финансы и статистика», 2004. – 416 с.
7. Баринов В.А. Экономика фирмы: стратегическое планирование: Учебное пособие. – М.: КНОРУС, 2005. – 240 с
8. Басовский Л.Е. «Прогнозирование и планирование в условиях рынка». Учебное пособие. - М.: ИНФРА-М, 2002. - 260с.
9. Белобжецкий И.А. Прибыль предприятия. Финансы №3, 1993. – 38 с.
10. Белов В.С., Селезнева Н.Н., Скоблева И.П. Управление прибылью: проблемы выбора, принятие финансовых решений. – С.-Петербург: «Приоритет», 1996. – 342 с.
11. Бланк И.А. Управление прибылью. – К.: «Ника-Центр», 1998. – 436 с.
12. Богатин Ю.В., Швандар В.А. Оценка эффективности бизнеса и инвестиций: Учеб. пособие для вузов. – М.: Финансы, ЮНИТИ – ДАНА, 1999. – 254 с.
13. Бухалков М.И. Внутрифирменное планирование: Учебник. – М.: ИНФРА-М, 1999. – 392 с.

14. Вартапов А.С. Экономическая диагностика деятельности предприятия. М: Финансы и статистика, 1991. – 236 с.
15. Василевич И.П., Ширкина Е.И. «Сборник задач по аудиту». Учебное пособие. - М.: «Финансы и статистика», 2002. – 288 с.
16. Горемыкин В.А., Бугулов Э.Р., Богомолов А.Ю. Планирование на предприятии. Учебник. – М.: Информационно-издательский дом «Филин», 1999. – 328 с.
17. Дамари Р. Финансы и предпринимательство/Пер, с англ. Вышинской Б. В. Пипейкина В. П. - Ярославль: Елень, 2003. - 223 с.
18. Егупов Ю.А., Купинец Л.Е. Бизнес-план: методика разработки и анализа. Навчальний посібник. Одесса: Оптимум, 2001. – 230 с.
19. Егупов Ю. А. Выбор эффективного решения многокритериальной задачи формирования производственного плана предприятия // Ю. А. Егупов // Економіст. – 2008. - №11, С. 76-80.
20. Егупов Ю. А. Планирование инноваций как инструмент маркетингового и ресурсного обоснования производственной программы предприятия // Ю. А. Егупов // Вісник Черкаського університету. Серія Економічні науки. Випуск 103. – Черкаси, 2007. – С. 110-118.
21. Егупов Ю. А. Сущностная характеристика и классификация бизнес-планов // Ю. А. Егупов // Вісник Донецького університету. Серія В. Економіка і право. Спецвипуск. Том 2. Донецьк, 2006. - С. 82-90.
22. Егупов Ю. А. Экономическая оценка производственной программы предприятия в условиях многономенклатурного производства // Ю. А. Егупов // Економіст. – 2012. - №3. - С. 50-54.
23. Егупов Ю. А., Литвинова В. А. Механизм обоснования эффективных путей и формирования оптимальной программы повышения конкурентоспособности продукции // Ю. А. Егупов, В. А. Литвинова // Економіст. – 2012. – №8. – С. 73-78.
24. Єгупов Ю. А. Аналіз досягнення економічних критеріїв у процесі формування виробничої програми підприємства // Ю. А. Єгупов //

- Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. – Спец. вип. Економіка підприємства: теорія і практика: у 2 ч. – Ч. I – К.: КНЕУ, 2010. – С. 280-291.
25. Єгупов Ю. А. Деякі аспекти аналізу беззбитковості та окупності інвестиційних проектів // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць. Вип. 6 / Одес. держ. екон. ун-т.-Одеса: АТЗТ ІРЕНТТ, 2000. – С. 75-79.
26. Єгупов Ю. А. Обґрунтування методу порівняльної оцінки варіантів одноцільової оптимізації виробничої програми підприємства // Ю. А. Єгупов // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Вип. 4. Том 1. Хмельницький, 2008. – С. 131-134.
27. Єгупов Ю. А. Оптимізація інформаційного поля формування початкового плану продажів підприємства // Ю. А. Єгупов // Економіка: реалії часу. Науковий журнал [Електронний ресурс] . – 2016. – № 1(23). – С. 142-148. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2016/n1.html>
28. Єгупов Ю. А. Параметри виробничої програми сучасного промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 7. – С. 134-147.
29. Єгупов Ю. А. Планування виробничої потужності в контексті ресурсного обґрунтування виробничої програми підприємства // Ю. А. Єгупов // Економіст. – 2011. - №11. - С. 49-52.
30. Єгупов Ю. А. Про логіку побудови техніко-економічних розрахунків у бізнес-плануванні // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць. Вип. 12 / Одес. держ. екон. ун-т. - Одеса: ОДЕУ, 2002. - С. 163-166.
31. Єгупов Ю. А. Система планів сучасного промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Економіст. – 2017. – № 5. – С. 13-21.

32. Єгупов Ю. А. Системний підхід до планування ресурсного забезпечення виробничої програми підприємства // Ю. А. Єгупов // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 10. – С. 126-137.
33. Єгупов Ю. А. Способи реалізації багатоцільового підходу до інтерактивної оптимізації виробничої програми промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Вип. 45 / Одеса: ОНЕУ, 2012. – 396 С. 88-95.
34. Єгупов Ю. А. Структурована процедура оптимізації виробничої програми м'ясопереробного підприємства // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Вип. 39 / Одеса: ОДЕУ, 2010. – С. 58-63.
35. Єгупов Ю. А. Сучасні підходи до моделювання оптимальної виробничої програми промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Вісник соціально-економічних досліджень. Вип. 31. – Одеса: ОДЕУ, 2008. – С. 88-94.
36. Єгупов Ю. А. Таксономічний аналіз як інструмент інтерактивної оптимізації виробничої програми м'ясопереробного підприємства // Ю. А. Єгупов // Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. Економічні науки. - №4, 2011. – С. 113-118.
37. Єгупов Ю. А. Форми і горизонт планування виробничої програми промислового підприємства // Ю. А. Єгупов // Економіка: реалії часу. Науковий журнал [Електронний ресурс]. – 2015. – № 2(18). – С. 243-249. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n2.html>
38. Єгупов Ю. А., Єгупова І. М. Об одном из подходов к решению «вечной» проблемы распределения косвенных затрат // Ю. А. Єгупов, І. М. Єгупова // Економіст. – 2012. - №1. - С. 28-33.
39. Ефимова О.В. Финансовый анализ. – М.: «Бухгалтерский учет», 1996. – 364 с.
40. Идрисов А.Б., Картышев С.В., Постников А.В. Стратегическое планирование и анализ эффективности инвестиций – М.:

- Информационно-издательский дом «ФИЛИНЪ», 1996. – 272 с.
41. Ильин А.И. Планирование на предприятии: Учебник / А.И. Ильин. – Мн.: Новое знание, 2001. – 2-е изд., перераб. – 635 с. – (Экономическое образование).
42. Инновационная экономика: [Монография] / А.А. Дынкин, Н.И. Иванов, М.В. Грачев и др.; И.о. РАН. Ин-т мир. экономики и междунар. отношений; Под ред. Дынкина А.А., Иванова Н.И. – 2-е изд. испр. и доп. – М.: Наука, 2004. – 352 с.
43. Кисилев А.П. Теория и практика современного бизнеса (или как создать фирму и работать на себя).- К.: Издательство ЛИБРА, 1995.-248с.
44. Ковалева А. М. Финансы фирмы. - М.: ИНФРА - М, 2002. - 416 с.
45. Ковалев В.В. Финансовый анализ– М.:«Финансы и статистика», 1995 г.
46. Котлер Ф. Маркетинг менеджмент / Пер. с англ. Под ред. Л.А. Волковой, Ю.Н. Каптуревского. – СПб: Питер, 2000. – 752 с.
47. Липсиц И.В. «Коммерческое ценообразование». Учебник. - М.: издательство БЕК, 2002. - 368с.
48. Макконели К.Р., Брю С.А. Экономикс М. Республика, 1992. – 568 с.
49. Михайловська О.В. Операційний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: Кондор . 2008. – 550 с
50. Моисеева Н.К. Функционально-стоимостной анализ в машиностроении. М.: Машиностроение, 1987. - 320 с.
51. Никитин С. Прибыль: теоретический и практический подходы/Мировая экономика и международные отношения. - 2002. - № 5. - С. 20 -24
52. Новодворский В. Д. Прибыль предприятия: бухгалтерская и экономическая // Финансы. - 2003. - № 4. - С. 64 - 68.
53. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики. - М.: Издательская группа НОРМА-ИНФРА:М, 2003. - 572 с.
54. Орлов О.А. Маржинальная прибыль в экономических расчетах на промышленных предприятиях: монография / О.А.Орлов, Е.Г.Рясных изд. 2-е, переработ. и дополн. – К.: Освіта України. 2011. – 192 с.

55. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства. Підручник. - К.: Скарби, 2002. – 336 с.
56. Осипов В.И. Методы факторного анализа и планирования в промышленности. Уч. пособие К: УМК ВО при Минвузе УССР, 1989. – 138 с.
57. Осипов В.И. Экономика предприятия: [Учебник]. – Одесса: Маяк, 2005. – 720 с.
58. Основы предпринимательской деятельности/Под ред. В.М.Власовой. -
59. М.: Финансы и статистика, 2000. - 496 с.
60. Петрова В.И. Системный анализ себестоимости. – М.: Финансы и статистика, 1986. – 175 с.
61. Платонова Н.А., Харитонова Т.В. Планирование деятельности предприятия: Учебное пособие. – М.: Издательство «Дело и сервис», 2005. – 432 с.
62. Рассел Л. Акофф. Планирование будущего корпорации: Пер. с англ. – М.: Сирин, 2002 – 256 с.
63. Русакова И.Г. «Налоги и налогообложение». Учебное пособие для вузов. - М.: «Финансы», ЮНИТИ, 2002. - 495с.
64. Свінцицька О.М. Планування діяльності підприємства. Навч. посіб. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 232 с.
65. Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. Економіка підприємства: Навч. пос.- Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 436 с.
66. Справочник финансиста. М: Финансы и статистика, 1990. 382 с.
67. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. – К.: «Каравела», 2003. – 432 с.
68. Финансовый менеджмент. Под.ред. Поляка Г.Б. М.: «Финансы» – «Юнити», 1997. – 360 с.
69. Швайка Л.А. Планування діяльності підприємства: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ-2000», 2004. – 268 с.

70. Экономика предприятия: Учебник для вузов / В.Я. Горфинкель, Е.М.Купряков и др.; Под ред. проф. В.Я. Горфинкеля. – М.: Банки и биржи, 1996.–367 с.
71. Экономический словарь / Под ред. А.Н. Азрилияна. – М.: Институт новой экономики, 2007. – 1152 с.